

#1 NEW YORK TIMES BESTSELLERS

KEITIJA
GUTJERESA

DUBULTĀ
DŽĪVE

NEVAINĪGA DEJA KĻUVA PAR DĒKU,
BET LAIMĪGA LAULĪBA NOVEDA PIE NOZIEGUMA

KEITIJA
GUTJERESA

DUBULTĀ
DZĪVE

**KATIE
GUTIERREZ**

MORE THAN
YOU'LL EVER
KNOW

KEITIJA
GUTJERESA

DUBULTĀ
DZĪVE

KONTINENTS
RĪGA

UDK 821.111(73)-3
Gu 934

Copyright © 2022 by Katie Gutierrez
All rights reserved
Property of William Morrow,
an Imprint of HarperCollins Publishers

Ketijas Gutjeresas romāna "Dubultā dzīve"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Gunita Mežule
Vāka noformējums latviešu valodā "Apgāds "Kontinents""
Vāka foto © photoagents/Fotolia.com
© kiuikson/Fotolia.com

ISBN 978-9934-25-055-2

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2022

Prologs

Tā nebija pati slepkavība, kas pārsteidza cilvēkus. Tā bija viņa. Sieviete, kura bija dzīvojusi vienu dzīvi šeit un otru tur, upei nošķirot divas ģimenes, kuras neko nezināja viena par otru. Vīrieši var dzīvot tādu dubultdzīvi, skaidra bilde. Bet sieviete? Viņai vajadzētu būt anomālijai, augonim, kam tādām, ko nepieciešams nogriezt un iznīcināt kā bīstamos atkritumus. Skatoties uz to visu no šī viedokļa, mēs varam ieturēt drošu distanci. Ja mēs saucam viņu par briesmoni, apgalvojam, ka viņa ir dabūjusi, ko gribējusi, mums nav jāatzīst, cik daudz mums ir kopīga.

Pirmā nodaļa

Kasija, 2017. gads

Tad, kad lasīju par Lori Riveru, mana māte bija mirusi jau divpadsmit gadus. Viņa bija gluži kā mana ēna, kas pareizajā apgaismojumā izskatījās tumša un gara, neizbēgama, taču – galu galā – neaizsniedzama.

Tā bija māte, kura atmodināja manī noziegumu dokumentēšanas drūmo baudījumu, šīs savādās alkas pēc stāstiem, kuros tādas meitenes un sievietes kā mēs novirzījās no savas dzīves paredzamā kursa un devās preti sirrēalajam, saskatīdamas sava mirstīguma robežas tādu vīriešu acīs, kuri neuzskatīja viņas par cilvēkiem.

Tas sākās ar *Dateline* raidījumu. Katru piektdienas vakaru mēs ar mammu kopā saritinājāmies uz raupjā tvīda dīvāna. Viņa bija trešās klases skolotāja ar smalkiem, gaišiem matiem, kas mēdza pieplakt galvai, un precīziem kaķiskiem vaibstiem; viņas piere un vaigu kauli, un zods bija gandrīz vai pārāk asi, it kā to visu būtu izkalis kāds, kurš īsti nezināja, kad mest mieru. Dažreiz mūsu pirksti saskārās, knibinoties gar iemīlotās zilās segas saķepušajām bārkstīm, un mēs viegli pasmējāmies, it kā būtu pieķērušas viena otru kaut ko darām. Tad mēs gaidījām, kad Stouns Filipss ar savu spēcīgo zodu un nopietnajām acīm atklās, ko viena cilvēciska būtne spēj nodarīt otrai.

Vēlāk, kad es pārstāju skatīties *Dateline* kopā ar mam-

mu, kad pārstāju darīt jebko kopā ar viņu, es meklēju dokumentālu literatūru par īstiem noziegumiem Enidas publiskajā bibliotēkā, pa trim vai četrām grāmatām vienā reizē, un nobēdzināju tās savā mugursomā kā kontrabandu. Es izbaudīju "Pilnīgi aukstasinīgi" un Helter Skelter tā, kā mana vecuma puikas varētu izbaudīt pornogrāfiju, slepšus elsdami zem segas. Es arī pēc kaut kā alku. Pēc tumšām zināšanām. Sapratnes. Slidināju plaukstas pāri grāmatu plastikāta vākiem, kas bija nosmulēti ar tādiem pašiem pirkstu nospiedumiem kā manējie, un sapņoju, ka reiz kļūšu par vienu no šiem rakstniekiem un izrādīšos pietiekami drosmīga, lai ielūkotos cilvēka būtības neglītākajos nostūros un jautātu: kāpēc? Kā tas varēja tiktāl nonākt?

Tomēr līdz brīdim, kad manā dzīvē ienāca Lore Rivera, mans lielākais sasniegums kā iesācējai rakstniecei noziegumu dokumentēšanas žanrā bija pusslodzes blogošana H2O mājaslapai; tas bija televīzijas kanāls, kuram tirgus pētījumi bija likuši izdarīt pagrieziena no lētas romantikas par labu reālu noziegumu atspoguļošanai. Izskatījās, ka sievietēm ir apnicis skatīties, kā izskatīgi pāriši samīlas slidotavās un siena gubās. Tagad viņas gribēja zināt, cik reižu vajag iedurt kādam ar slidas asmeni, lai viņu nogalētu, un vai līķi tajās mazajās pilsētiņās, kuru iedzīvotāji nodarbojas ar lauksaimniecību, kādreiz paliek aprakti. Un viņu apetīte bija nepiesātināma – viņas vēlējās ne vien "nepārtrauktus noziegumus", bet arī blogu, kas pievērstos "visinteresantākajām slepkavībām internetā". Nekādas garlaicīgas apšaudes te nederēja. Viņas vēlējās ko jaunu. Un te parādījās es.

Piecpadsmit stundas nedēļā par trīspadsmit dolāriem stundā es meklēju slepkavības, kas liktu pārsātinātajai publikai apstāties un uzklikšķināt. Es lasīju vietējās un

starptautiskās avīzes, būros cauri lasītāju un klausītāju forumiem un atsauksmēm un rakņājos pa *4chan* pamestajiem pavedieniem gluži kā cilvēcisko netikumu speleologs. Es uzstādīju *Google* brīdinājumu sistēmu ar tādiem vārdiem kā "nogalināšana", "liķa sadalīšana", "nolaupīšana" un "pasūtījuma slepkavība", un katru rītu mana iesūtne piepildījās kā otrādi apgāzts smilšu pulkstenis.

Visienesīgākās slepkavības bija pārlieku šaušalīgās ar spožuma vai nemākulīguma elementu (pēdējais bija daudz biežāk izplatīts). Tajā piektdienas rītā mans centrālais raksts bija par vīrieti no Floridas, kurš bija pārsitis savas bijušās sievas galvu ar elektrisku instrumentu pēc tam, kad viņa bija šo pieķērusi krāpšanā ar citu vīrieti. Tad viņš bija daļēji izšķīdinājis sievietes ekstremitātes skābē un sadalījis pārējo pietiekami mazos gabalos, lai sabāztu piecu galonu ietilpības makšķernieka spainī, ar kuru bija devies uz purvu, lai izbarotu tā saturu aligatoriem – taču tie bija vairāk ieinteresējušies par vīrieša paša locēkļiem. Viņš bija spiests zvanīt glābšanas dienestam, būdams pārāk cietis, lai atbrīvotos no spainīša nejaukā satūra pirms glābēju ierašanās. Vairums komentāru ļaunā priekā vēstīja: karma zina, ko dara!

Bieži vien es aizdomājos par saviem lasītājiem, lielākoties sievietēm – tā liecināja tirgus pētījumi. Kā viņas izskaidroja prieku, kas radās, aplūkojot manis apkopotās ziņas? Vai citu cilvēku katastrofas lika pašu lasītāju nelaimēm izskatīties pēc pupu mizām? Vai vardarbība ļāva viņiem izpaust savas personiskās ciešanas?

Man gribējās domāt, ka tur slēpās kas tamlīdzīgs, jo daudz vēlāk es sajutos tikai kā citu cilvēku traģēdiju izošņātāja, kas smaidot ceļ tās priekšā neredzamam asinskāram pūlim kā iegūtas trofejas. Sieviete tajā spainītī – reiz viņa bija cilvēks. Varbūt viņas piena zobi vēl aizvien

bija noglabāti kādā atvilktnē, tāpat kā mamma bija paglabājusi manējos vecā filca dārglietu maisiņā, kuru es atradu pēc viņas nāves. Un tagad šī sieviete izpelnījās tikai drebuļus un vīpsnas, pirms tika aizmirsta pavisam.

Nācās grūti sajust lepnumu par tāda veida darbu.

*

Skatījos pulkstenī un skaitīju minūtes līdz brīdim, kad varēšu aizvērt klēpj datoru un satikties ar savu līgavaini Djūku, lai iedzertu pa alus glāzei, kad e-pastā parādījās informācija par atrastu sakritību. Tas bija raksts no *The Laredo Morning Times*; šī avīze iznāca pilsētā, kas atradās dažu stundu brauciena attālumā uz dienvidiem no Ostinas: "Viņas slepenās dzīves: kā vienas sievietes dubultā laulība noveda pie nevainīga vīrieša slepkavības."

Ziņkārības dzēliens bija tūlītējs un ass, it kā man zem nagiem būtu iedurts zobu bakstāmais. Mani vienmēr bija fascinējuši stāsti par dubultām dzīvēm. Tie atgādināja greizos spoguļus, pārspīlēti izgaismojot faktu, ka mēs visi melojam, katru dienu kaut ko slēpjam vai izdomājam, lai iederētos savā vidē. Tie apelēja pie bailēm, kas klusībā piemīt mums visiem: ka mēs nekad nespēsīm pilnībā iepazīt otru cilvēku.

Taču divu gadu desmitu laikā, kopš es patērēju dokumentālus stāstus par noziegumiem, vēl nekad nebiju dzirdējusi par sievieti, kas dzīvotu dubultā laulībā. Par dēkām, protams. Slepeniem netikumiem vai atkarībām – jā. Par divām vienlaicīgām laulībām – nē.

Noklikšķināju uz saites, un mana telefona ekrānu papildīja treknis virsraksts un divas melnbaltas ģimenes fotogrāfijas, kuras nodalīja dramatiska stilizēta plīsuma vieta. Pirmajā fotogrāfijā, kas bija uzņemta 1978. gadā, vīrietis vārdā Fabians Rivera un viņa sieva Doloresa tu-

rēja rokās pārmērīgi lielas šķēres kādā lentītes pārgriešanas pasākumā. Sievietes mati bija melni un sprogaini, tie klājās pāri ausīm, un auskari sniedzās līdz viņas žokļiem. Doloresa smējās; viņas vaigi bija apaļi un zods mazliet piešķiepts, it kā viņa grasītos palūkoties augšup uz Fabianu. Viņa bija ģērbusies raupjā kostīmā – svārkos un žaketē ar plecu polsteriem, un Fabians nolūkojās objektīvā ar vieglu smaida atblāzmu lūpu kaktiņos un acīs. Viņiem līdzās divi tumšmataini zēni, dvīņi – spriežot pēc paraksta Gabriels un Mateo Riveras – smaidīja tā, it kā rādītu radziņus, kurus neviens nevarētu saskatīt vecākiem aiz muguras.

Otra fotogrāfija bija uzņemta 1984. gadā. Tas bija studijas portrets ar bezgaumīgu Ziemassvētku fonu: mirguļojošas sniegpārslas dūres lielumā bija sastingušas virs pārmērīgi izrotātās priedes zariem. Ja tā būtu krāsu fotogrāfija, jādoma, ka ģimenes locekļu svīteri būtu saskaņotos sarkanos toņos. Tā atkal bija četru cilvēku ģimene. Taču šoreiz tā pati sieviete – Doloresa – bija pieglaudusies citam vīrietim, kurš tika dēvēts par Andresu Ruso. Viņš plati smaidīja, apliecinot roku sievietei ap pleciem. Doloresas plauksta bija uzlikta uz pleca smejošai pusaugu meitenei, kas bija ģērbusies plisētos svārkos, nošļukušās zeķēs un *Doc Marten* zābakos. Viņai līdzās vienpadsmit vai divpadsmit gadus vecs zēns bija iepletis acis aiz brillēm tumšā ietvarā.

Abās fotogrāfijās ģimenes likās nepiespiestas, sirsnīgas. Pāru ķermeņa valodā nekas neliecināja par saspīlētām attiecībām. No otras puses, mani pašas vecāki bija kopā griezuši sīpolus un piparus, lai gatavotu fahitas. Viņi bija sadevušies rokās mašīnā un dziedājuši līdz *The Eagles* dziesmām. Katrā kāzu gadadienā viņi atkārtoja stāstu par savu iepazīšanos: divi deviņpadsmitgadīgi jaunieši,

kuri sagribējuši tikt pie *Baskin Robbins* saldējuma lietainā ziemas vakarā. Liktenis.

Tas, kā viss izskatījās, neko nenozīmēja.

Iedzēru kafijas malku un sāku lasīt.

Penelopei Ruso bija 15 gadi, kad viņa iepazinās ar Doloresu Riveru, sievieti, kura vēlāk kļuva par viņas pamāti. Tas notika 1983. gada decembrī, un pirmajā reizē viņas kopā izpušķoja Jaungada eglīti Penelopes tēva Andresa dzīvoklī Mehiko. Eglīte bija maza un mākslīga, jo Penelopes brālim Karlosam, tolaik 12 gadus vecam, bija alergija pret īstajām. Viss pasākums prasīja 20 minūtes, un tad viņi devās uz *Churrería El Moro*, lai baudītu karstu šokolādi un *urrosus*.

Jau no paša sākuma Penelope spēja saprast, kāpēc tēvs ir aizrāvis ar šo sievieti. Doloresai bija 33 gadi, viņa bija veiksmīga bankiere starptautiskā *Laredo* bankā un bija saglabājusi savu darbu par spīti straujajai peso devalvacijai. Penelope atminas, ka viņa bijusi gudra un magnētiska, ar mirdzošām brūnām acīm un lipīgiem smiekliem.

Ir skaidrs, ka par atmiņām ir jāmaksā ar sāpēm: atcerēties Doloresu nozīmē atcerēties sāpes, ko radījusi krāpšana, mīlestību pret cilvēku, kurš, kā izrādās, bija melojis no pašas pirmās dienas.

Mana ziņkāre jau tagad veidoja jaunas formas, audzēja atvases, izdzina jaunus, staipīgus dzinumus. Pārvērtās tajā, kas bija man līcis visu mūžu patērēt reālus noziegumus. Nepieciešamība zināt, saprast: kas bija līcis Doloresai Riverai apprecēt šos divus vīriešus vienā laikā? Vai tā bija krāpšana, vai arī viņa bija tos mīlējusi?

Mans darbs ar noziegumu blogu bija noslīpējis instinktus, padarot tos uzņēmīgus pret visu jauno, un es skaidri apzinājos divas lietas: Doloresas Riveras noziegums bija rets. Un viņa nebija upuris.

Viņas nāve nebūs ne šī stāsta sākums, ne beigas.

Otrā nodaļa

Lore, 1983. gads

Pilsētā, kurā mīt vairāk nekā piecpadsmit miljoni cilvēku, tev ir divas iespējas: tu vari vai nu pazust, vai kļūt par to, kas patiesībā esi.

Atgriezies mājās, Lore iet caur pasauli ar savu pašas noslēpumu, kas aprakts dziļi zem tās kārtas, kurā atrodas viņas šķietamā būtība: māte, sieva, baņķiere. Tas viņai atgādina laiku, kad viņa bija stāvoklī ar dvīņiem, vēl pirms tas kļuva redzams, un kad viņa jutās tā, it kā pārņēšētu sevī kādu dārgu un bīstamu kontrabandu, ko tādu, ko visi vēlētos, ja vien zinātu. Tagad, pēc divpadsmit gadiem, viņā dīgst jauna dzīve, šoreiz sirds noslēpumainajos kambaros.

Starptautiskajā lidostā cilvēku straume viņu iznes pilsētā, kas vienā mirklī ieelpo viņu savā karstajā mutē ar visiem zobiem un mēli. Laiks atveras viņas priekšā kā ielūgums.

Viņa atbrīvojas no tumšā bleizera ar asajiem polsteriem un izvelk no somas kabatiņas ar rāvējslēdzēju paciņu *Marlboro* – dolārs par paciņu, teju divreiz vairāk, nekā cigaretes maksāja pirms trim gadiem, kad viss bija labi. Meksikā viņa smēķē. Fabians justos šokēts, ja zinātu, un sašutis par tādu nevajadzīgu ekstravaganci. Daļēji tas pie-der pie baudījuma.

Mehiko ir viens vienīgs baudījums, vismaz viņai. Mežonīgi likumjošie taksometri, autobusi to labirintiem līdzīgajās, grafikos sadalītajās misijās, oranžais smoga pārklājs, kas ir sastindzis starp pilsētu un mākoņiem. Lore dievina trīs minūtes ilgo pastaigu izplūdes gāzu piesūcinātajā gaisā līdz termināļa zonai, kur viņa ar metro aizbrauc no *Pantitlón* stacijas līdz *Politécnico* stacijai, vēl divreiz mainot līnijas, līdz dodas pa *Centro Histórico*, pilsētas vēsturisko centru, līdz viesnīcai – četrdesmit piecu minūšu maršruts, tikai uz priekšu, plecu pie pleca ar lielāku cilvēku daudzumu, nekā viņa ir redzējusi nedēļas laikā Laredo, kuras iedzīvotājus varētu ievietot vienā pašā nabadzīgo kvartālā Mehiko priekšpilsētā, kur tūkstošiem būdiņu plešas piekalnēs, balstoties cita pret citu kā tādi dzērāji vakara noslēgumā.

Pirmajās reizēs, dodoties uz šejieni, viņa priecājās par to, ka ceļo kopā ar Oskaru, citu starptautisko pakalpojumu banķieri. Viņa nekad nebija apmeklējusi nevienu lielāku pilsētu par Sanantonio, nekad nebija spiesta orientēties metro sistēmā vai iegaumēt kartes, lai neizskatītos pēc tūristes. Tagad viņas vienpatība tik lielā pilsētā šķiet reibinoša. Izpūšot gaisā savu nodevu smogam, viņa pie reizes aizpūš projām mājas slogu: Fabiana baiļu rūgtumu, viņa paniku un augošo aizvainojumu par to, ka Lore nekrīt panikā kopā ar viņu.

Vēl vakar vakarā viņa bija pagrieziesies pret to abu tumšajā guļamistabā. Dviņi beidzot bija iemiguši, pēc tam kad Gabriels bija niķojies pie vakariņu galda, tāpēc ka viņam bija apriebušās nūdeles, vai viņi nevarētu pasūtīt picu, un pēc iekavēta gulētiešanas laika, tāpēc ka Mateo, kurš allaž bija nervozs, sākoties skolas gadam, atgriezās dzīvojamajā istabā, lai divas – nē, trīs reizes pārbaudītu, vai ir ielicis mājas darbus savā mugursomā.